SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 170. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 8, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ВЕРЕСНЯ 1989 Ч. 170. РІК XCVI.

Німецький консулят в Києві потребує україномовних урядовців

Джерзі Ситі, Н.Дж. — У зв'язку з тим, що в Києві згідно із домовою з-перед трьох років відкривають вкінці західньонімецький консулят, щоденник „Франкфуртер Альґемайне Цайтунг" подав редакційну статтю у серпні ц.р., в якій аналізується цю справу. На думку цього почитного щоденника відкриття німецького консуляту у Києві тепер дуже на потребу німецьким підприємцям, які щораз більше нав'язують торговельні зв'язки з Україною.

Але відкриття консуляту має значення не лише економічне. Цим фактом Західня Німеччина признає багатонаціональний характер СССР і те, що українці це другий по величині нарід в СССР і має свою стару культуру та свою власну мову. Тому є потрібним; щоб у генеральному консуляті Західньої Німеччини в столиці України був принайменше один член, що говорить українською мовою. „Чи про це подумало міністерство закордонних справ?" — питається „Франкфуртер Альґемайне Цайтунг".

Правда, пише далі щоденник, кожний українець розуміє і говорить російською мовою, але українці бажають затримати свою мову, яка від десятка років є під впливом русифікаційного процесу. Коли в німецькому консуляті в Києві будуть з українцями говорити лише по-російськи, вони будуть переконані, що Західня Німеччина підтримує асиміляційну політику, яку вели і Сталін, і Брежнєв, — закінчує свої роздумування в редакційній статті згадана газета.

Появились спогади В. Витвицького

Нюарк, Н. Дж. — Цього року тут у видавництві „Сучасність" вийшла 215-сторінкова книжка Василя Витвицького п.з. „Музичними шляхами". Обкладинку до цієї книжки виконала Марія Голіната; керівник технічної редакції — Іван Кошелівець.

У вступному слові В. Витвицький, між іншим, так висловлюється про свою працю: „На еміґрації, спочатку у Відні, згодом у Німеччині і врешті в Америці можна було час від часу класти на папір те, що зберегла пам'ять з минулого і занотовувати важливіші події сьогочасного. Це й є основою списаних тут спогадів".

Дещо із спогадів цього ж автора про музичне життя українців появилося було в періодичній пресі раніше, це: „Два дні" („Свобода", 22-го травня 1953), „Василь Барвінський у моїх спогадах" („Сучасність", 1965, ч. 11, окрема відбитка, Мюнхен, 1965), „Станислав Людкевич зблизька" („Сучасність", червень 1979). Надруковані повністю були два розділи з цієї книжки: „У Генеральній Губернії" („Сучасність", лютий 1986 та березень 1986) і „Львів радянський" („Сучасність", липень-серпень 1987).

Працю В. Витвицького — в ціні 14 дол. можна набути, звернувшись на адресу: "Sučasnist", 744 Broad St. Suite 1115-16, Newark, N.J.07102.

ДЕЛЕҐАЦІЯ СКВУ ВІДВІДАЛА МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КАНАДИ

Торонто (СКВУ). — В понеділок, 21-го серпня ц.р. делеґація Президії Секретаріяту СКВУ, на чолі з президентом Юрієм Шимком, відвідала міністра закордонних справ Канади Джов Кларка в Оттаві. Крім президента Шимка до делеґації входили Митрополит Максим Германюк, генеральний секретар Василь Верига, колишній посол Андрій Вітер і Орест Дубас.

На вступі Ю. Шимко подякував Дж. Кларкові за моральну допомогу канадського амбасадора в Парижі у зв'язку з міжнародною конференцією перегляду здійснення Гельсінкських угод від 2-8-го липн ц.р. і вручив міністрові медалю св. Володимира як признання за його „визначний вклад у ділянці людських прав, якій він персонально присвятив велику увагу".

При тій нагоді Ю. Шимко розповів міністрові про порушення людських прав в Україні, де гласність і перебудова не вийшли ще з дискусійної стадії і КҐБ далі надуживає своїх прав над немилими їй людьми. Нав'язуючи до того питання, президент передав міністрові ряд документів,а головне звернення Вячеслава Чорновола члена Виконавчого Комітету УГС, до Паризької конференції. 4-го серпня ц.р. на пластовій табір біля села Веселка на Львівщині, в якому перебувало тоді 11 хлопців віком від 11-17 років, грянула міліція, КҐБ і комсомольці в числі 175 осіб, знищили табір і потурбували хлопців, а сімох забрали на міліцію в районовому місті Городок, біля Львова.

Інформацію Ю. Шимка доповнив колишній посол до парляменту в Оттаві А. Вітер, який відвідав той табір у перших днях його існування, коли там ще було 22 дітей віком від 9-17 років.

Другою справою, яку заторкнув президент Ю. Шимко, було покликання військовими органами Харкова поета-дисидента Степана Сапеляка на три місяці до відчищування терену в Чорнобилі й околиці. С. Сапеляк догадується, що це сталося тому, що він погодився кандидувати на депутата до Верховної Ради Української ССР осінню ц.р. С. Сапеляк на знак протесту проголосив голодівку.

У зв'язку з тим Ю. Шимко просив міністра Дж. Кларка інтервеньювати в обох згаданих справах тому, що це все робиться всупереч віденським угодам з минулого року.

Міністер Кларк обіцяв ці справи прослідити і зробити можливі кроки для роз'язки, згідно з пропозицією делеґації звернутися до канадського амбасадора в Москві, щоб він перевірив ці справи на місці й вимагав вияснення від совєтського уряду.

Митрополит Германюк поінформував міністра Кларка про нарушення конституційних прав громадян України в релігійних справах, про ліквідацію **УКЦ й** УАПЦ в Україні, які намагаються відновити свою діяльність, але уряд відмовляється леґалізувати обидві Церкви і КҐБ далі робить трудноці у виконуванні їхніх обов'язків.

У відповідь на це міністер Кларк заявив, що він уважає, що совєтський уряд повинен привернути Церквам їхні права та що ця справа буде на програмі обговорення, коли прем'єр-міністер Б. Малруні відві-

(Закінчення на стор. 3)

В ПАМ'ЯТЬ ПАТРІЯРХА

Ню Йорк. — Заходами Українського Патріярхального Товариства тут в неділю, 10-го вересня ц.р., о год. 2-ій по полудні відбудеться святочна академія у п'ятиліття смерти св. п. Патріярха Йосифа з мистецькою програмою у великій залі Українського Народного Дому, 140 Друга авеню. Також будуть відправлені поминальні Служби Божі у всіх церквах метрополії Ню Йорку.

В НАГІРНОМУ КАРАБАСІ ТРИВАЄ ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА

Ню Йорк. — У Нагірно-Карабахській автономній області чотири дні провів московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер, який надрукував величезний репортаж про свою поїздку. Б. Келлер називає Карабах „ґорбачовським Ливаном, Кипром" і пише, що це місце, яке „складається з гір первісної красоти, роздирає ненависть і розділяє військова сила, і насправді воно не управляється ніким".

За словами журналіста, військові і цивільні начальники, які приїхали з Москви керувати цією територією, кажуть, що їх головне досягнення в тому, що покищо їм вдається запобігти війні між Вірменією і Азербайджаном. „В даний час лише Аллах знає, що тут вдіяти", — зауважив в розмові з Келлером московський емісар Аркадій Вольський, який очолив запроваджений у січні режим „особливого управління" в Карабасі, куди на днях були післані додаткові підрозділи внутрішніх військ у зв'язку з новою хвилею стрілянини і нападів на автотранспорт.

Як пише автор, охоплені панікою національні меншини тисячами втікають з Вірменії і Азербайджану. Триває втеча вірменів з Баку, який ще недавно був „космополітичним, інтернаціональним містом". Коли поїзди і автобуси з втікачами їдуть через чужу територію, їх постійно закидають камінням. У самому Карабасі життя постійно паралізується страйками і величезними демонстраціями.

Кожна сторона, пише Келлер, обвинувачує в погромах інших і вважає себе невинною жертвою. „Що тут сталося?" — запитав Келлер групу вірменів, які пили вино на тротуарі біля спаленого азербайджанського дому в Степанакерті. „Це все азербайджанці натворили, — відповіли вони, — щоб звалити вину на вірменів".

Тепер 186-тисячне населення Карабаху, яке на 80 відсотків складається з вірменів, практично повністю розділене за національною ознакою. За порядком наглядають внутрішні війська і добровільні патрулі.

Страйк, який від травня паралізував більшість місцевих підприємств, недавно був припинений на заклик карабахських активістів, які вважають, що така тактика не дає ніяких результатів. Однак у Степанакерті, столиці автономної області, спостерігається брак продуктів харчування, будівельних матеріялів.

Готель „Карабах" з пооббиваними стінами заповнений втікачами і вояками, які бродять коридорами без сорочок і з револьверами на пасках. „Ми зачекаємо ще рік, — сказала Келлерові мешканка Баку Лєна Шахґелдян, яка у грудні втікла в Карабах, і живе в кімнаті степанакертського гуртожитку з чоловіком, трьома дітьми і матір'ю. — А якщо тут нічого не зміниться, ми подамо заяву в Америку".

В семи кілометрах від столиці Карабаху знаходиться гірський курорт Шуша. Тут колись дружно пирували вірменські і азербайджанські партійні бонзи, нині він пустий.

Втікачі зібралися навколо Келлера і обурювалися на американський Сенат, який прийняв резолюцію на підтримку вірменських посягнень на Карабах.

Недавно в Шуші побував кореспондент московського сатиричного журналу „Крокодил". А коли пішла чутка, що кореспондент має вірменське прізвище, четверо осіб увірвалися в кабінет голови міської ради, де сидів москвич, повалили його на землю і скопали ногами. Разом з Келлером в Шушу приїхали фотожурналістка Александра Авакян. Представники влади заявили, що американцям ліпше не ночувати в Шуші. „Ви повинні зрозуміти, що ми не можемо гарантувати вам безпеку, — сказала А. Авакян секретар Шушанського обкому Рена Аллахвердієва. — Коли вони побачать прізвище у вашому пашпорті, вас не врятує, що ви американка. Ми тут безсильні".

Л. ВАЛЕНСА ШУКАЄ ДОПОМОГИ

Дюссельдорф, Західня Німеччина. — Виступаючи тут на сніданку, влаштованому правлінням німецької федерації профспілок, Лєх Валенса заявив, що програма економічних реформ у Польщі, запропонована „Солідарністю", може розвалитися як картковий будиночок, якщо Захід не надасть їй фінансової підтримки.

Л. Валенса, який прибув у Західню Німеччину на офіційну п'ятиденну візиту, провадив також переговори з губернатором промислової области Північний Рейн — Вестфалія Йоганнесом Рау.

Лідер „Солідарности" подав Рау 16 проєктів, запропонованих для здійснення західньонімецьким компаніям у прибалтійському порті Ґданську.

„У Польщі можна зробити багато вигідних справ. Нам не потрібні грошові подарунки, ми пропонуємо вам комерційні операції", — заявив Валенса у розмові з Й. Рау.

Валенса закликав західньонімецький уряд приспішити прийняття рішення у цій справі.

Західня Німеччина встановила, як відомо, добрі ділові зв'язки зі Східньою Европою. ЗСА запропонували Боннові взяти на себе керівництво у справі надання Заходом фінансової підтримки реформ, які проводяться у східньоевропейських державах совєтського бльоку.

Уряд канцлера Гельмута Коля вже обіцяв надати Польщі фінансову допомогу, однак обі сторони покищо не зуміли договоритися про розміри цієї допомоги. Представники консервативного крила у коаліційному уряді Коля хочуть також поставити фінансову допомогу в залежність від обіцянок Польщі поліпшити становище етнічних німців, що проживають там.

Після прибуття на дюссельдорфське летовище Л. Валенса закликав Схід і Захід перебороти економічні і політичні бар'єри і створити таку Европу, в якій кожна людина буде почувати себе вільною.

„Ми маємо можливість плідно співпрацювати. З покладу літака я побачив, що ми дійсно єдина Европа. Я вірю, що пагорби, перешкоди і стіни, які розділяють нас, можуть бути знесені. Перш за все ми повинні думати про людство, не забувати минулого, яке принесло багатьом людям, в тому числі і полякам, горе і руйнування. Від того часу минуло півстоліття. Це не повинно повторитися", — заявив Л. Валенса.

М. Ґорбачов бажає тісніших зв'язків з Ватиканом

Москва. — Як подає агентство ТАСС, Міхаїл Ґорбачов передав 24-го серпня ц.р. через Юрія Карлова, спеціяльного репрезентанта міністра закордонних справ, особисте звернення до Папи Івана Павла II, в якому пропонує затіснення відносин поміж СССР і Ватиканом.

Ця пропозиція була передана Папі день перед тим, коли він мав переговорювати з представниками Російської Православної Церкви у справі релігійної свободи католиків в СССР.

У своєму письмі до Папи М. Ґорбачов виявив „готовість розвинути контакти поміж СССР і Ватиканом з уваги на важливі проблеми, які тепер існують, як, наприклад, небезпека нуклеарної війни, забезпечення миру і справедливости на землі і охорона основних вартостей цивілізації".

Ватикан підтвердив інформації агентства ТАСС, що післанник М. Ґорбачова був у Папи Івана Павла II і що Папа дискутував з ним на тему релігійної свободи і миру, зокрема на Близькому Сході.

У п'ятницю, 25-го серпня, Папа прийняв на авдієнції в Кастель Ґандольфо делеґацію РПЦ з якою говорив на тему покращання відносин для католиків в СССР. Три членна делеґація офіційної Церкви СССР признала, що існують проблеми між Католицькою і Православною Церквами на терені СССР і це торкається так Католицької Церкви латинського обряду як і східнього. Як відомо, Папа Іван Павло II старається про те, щоб домагання українців-католиків в СССР привернути леґальний статус УКЦ в СССР знайшли зрозуміння і позитивний відгук у Ґорбачова та його співробітників.

Таку інтерпретацію останніх подій у Ватикані подав тижневик „Кетолік Ню Йорк" з 31-го серпня ц.р.

У СВІТІ

ГОЛОВА РАДИ МІНІСТРІВ Польщі Тадеуш Мазовєцький провів закриту нараду з лідерами Об'єднаної Селянської партії і „Солідарности". За словами урядового речника Томаша Джевосовського, Мазовєцький зустрівся з лідером Селянської партії Романом Маліновським і головою його парляментської фракції Алєксандром Бентковським, щоб обговорити справи, зв'язані з остаточним розподілом міністерських місць. Мазовєцький заплянував також зустріч з лідером Демократичної партії Єжи Юзвяком і головою парляментської фракції цієї партії Яном Яновським. Незалежна „Ґазета Виборча" повідомила, що Комуністична партія (ПОРП) може дістати більше міністерських постів, ніж Селянська і Демократична партії, разом узяті. Секретар ЦК ПОРП Славомір Вятр заявив, що комуністи розраховують на п'ять міністерських місць. Очікують, що Мазовєцький зустрінеться у четвер з лідерами „Солідарности" на нараді при закритих дверях і подасть їм свої кандидатури.

У МОСКОВСЬКОМУ ПАРКУ Сокольники відкрилася чергова промислова виставка ЗСА, яка дозволить совєтським громадянам ознайомитися з американським способом життя. „Вони на Місяці, а ми в купі гною", — такий запис зробив у книзі відгуків один з відвідувачів виставки. „Ось так живуть справжні люди. Американці не забороняють людям жити добре. Чому і ми не можемо так жити?" — сказав інший відвідувач. В день відкриття виставки сотні совєтських людей товпилися біля технічних новинок американської харчової промисловости, дивилися на відеофільми про американський спосіб життя і провадили розмови з 24-ма ґідами, які розмовляли по-російськи. Найбільше зацікавлення відвідувачів викликали відділи виставки, де експонувалися сучасні кухні, мотоцикли, спортове обладнання.

ГАЗЕТА ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ комуністів „Руде Право" надрукувала звіт про виступ члена Політбюра Яна Фойтіка у Вищій партійній школі Чехо-Словаччини. З промови Фойтіка виходило, що чехо-словацькі комуністи мають намір „йти своїм шляхом" і не піддаватися зломy впливові совєтських, польських і мадярських реформаторів. „Перебудова не означає, що питання 'хто кого' повинно бути поставлене на порядок денний, як цього вимагають опозиційні групи, — заявив Фойтік. — Ми глибоко переконані, що питання 'хто кого' в Чехо-Словаччині було вирішено у 1948 році". Оратор мав на увазі комуністичний переворот, інспірований в країні Совєтським Союзом. „Ті, хто завзято закликає нас наслідувати приклад Польщі і Мадярщини, мають на увазі не економічні реформи", — заявив Фойтік, уточнивши, що опозиція насправді хоче контрреволюції.

МАСОВА ВТЕЧА німців зі Східньої Німеччини, які намагаються використати Мадярщину як трамплін для стрибка на Захід, дала поштовх для багатолюдної демонстрації перед церквою св. Ніколаса у Ляйпціґу. Сотні людей, переважно молодих, несли прапори і транспаранти, які закликали до більшої свободи в Східній Німеччині. „Свобода подорожувати замість масової втечі", „За відкриту державу з вільними людьми", — закликали написи на транспарантах. Група студентів викрикувала „Ми хочемо виїхати!" Коли натовп демонстрантів намагався вирушити в центр міста, сили безпеки припинили їй шлях. Демонстрація співпала з відкриттям торговельного ярмарку в Ляйпціґу, на який щороку приїжджають тисячі чужинців.

СОЮЗІВКА БРАВУРНО ЗАКІНЧИЛА 36—ИЙ ВАКАЦІЙНИЙ СЕЗОН

Союзівка. — Обвита теплим промінням ще літнього сонця, ця відпочинково-розвагова оселя УНСоюзу розкрила свої щедрі ворота на останні три дні вакаційного сезону в суботу, неділю і понеділок, 2-4-го вересня ц.р., з нагоди свята Дня Праці, нагороджуючи тисячі вдячних гостей різнородними мистецькими програмами, спортовими змаганнями і веселими забавами до звуків добірних оркестр під справді зоряним небом.

Серед гостей, як завжди в цей час, переважала молодь, яка після тижневого традиційного вже перебування у Вайлвуді, Н.Дж., над морем „зайняла" всі тераси Союзівки, залишаючи тільки кілька затишних алей старшим віком гостям для товариських розмов.

Гуділа земля під ногами молодих відбиванкарів на площі в центрі оселі, жовтий, глиняний пил з якої забрав тенісистам один із сімох кортів. Хмари народа, включно з дідусями і бабусями, обложили басейн в суботу, де кілька десяток юнаків і юначок встановляли нові рекорди у 33-іх плавацьких змаганнях.

Не менше люду розташувалось на зеленій траві над кортами, приглядаючись до 34-их тенісових змагань на кортах Союзівки за першенства УСЦАК і нагороди УНСоюзу.

А у вечірніх годинах в суботу і неділю довгі черги перед входом до залі „Веселки" засвідчували, що гостей приваблювали заплановані мистецькі програми.

„Сизокрилі" виконують Гопака
(фота: Ярослав Кулинич)

І так в суботу увечорі, у програмі яка була частинно присвячена 175-літтю з дня народження Тараса Шевченка, виступив бас Степан Шкафаровський при фортепіяновому акомпаньяменті Соні Шереґ. Цей молодий український співак, який 15-го вересня деб'ютує в Нюйоркській міській опері і перша касетка якого появилась недавно на ринку, виконав на вступі Шевченків „Заповіт", а відтак відспівав ще кілька пісень і арій під вдячні оплески публіки.

По-мистецьки віддеклямувала Шевченкового „Петруся" Оля Шкафаровська-Рудик.

У другій частині програми гостей забавляв трюками молодий маґік українського роду Джим Керол.

(Закінчення на стор. 3)

С. Шкафаровський співає „Ой, Дніпре, мій Дніпре".
Акомпаньює С. Шереґ.

В АМЕРИЦІ

ЯК УЖЕ ІНФОРМОВАНО, у вівторок, 5-го вересня, президент Джордж Буш виступив на крайовому телебаченні зі своїм пляном про боротьбу з наркоманією, заявляючи, що „це найтяжча внутрішньо-крайова проблема за останню декаду, з якою нам приходиться борикатися". Не зважаючи на всі його зусилля і представлення цілого пляну демократи, як і передбачалося, виступили з гострою критикою запропонованого президентом Бушем пляну, заявляючи, що його плян є надто лагідним і не передбачує достатньої суми гроша для його виконання. Одначе більшість громадян позитивно відгукнулись на пропозиції президента Буша, а зокрема хвалять його за те, що він публічно визнав, що проблема наркоманії в ЗСА є загрозливою.

ВАШІНҐТОНСЬКІ УРЯДОВІ чинники надіються, що виконуючий обов'язки президента Південної Африки Ф.В. де клерк буде більш охочим, як його попередник переговорювати зі своїми негритянськими громадянами про можливості закінчення апартеїду в країні. Хоча їхні сподівання не уважаються надто реальними, то все ж таки прийдеться теперішньому Урядові президента Джорджа Буша в скорому часі таки зробити конкретні рішення у справі політики ЗСА щодо уряду Преторії, зокрема такої політики, на яку погодилися б і демократи. Бо, як відомо, попередня Адміністрація президента Роналда Реґена зводила важку боротьбу з Конґресом в цій справі.

З УВАГИ НА ТЕ, ЩО мільйони американських громадян не є спроможні виконувати свою працю через неграмотність, останніми часами дуже зросло запотребування відповідних програм навчання на місцях праці. Вимоги до програм є такі різноманітні, як і різноманітною є американська індустрія, починаючи від елементарних знань англійської мови для новоприїжджих іміґрантів до технічних інструкцій для нових місцевих робітників. Як твердять знавці, більшість теперішніх праць потребуватимуть в найближчому часі пересічного знання 12-ої кляси, а багато із теперішніх робітників такої освіти не мають.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашинґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year $40.00 6 months $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
(201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00 на півроку $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки — money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„За" і „проти" масового напливу жидів із СССР

У липні цього року обидві палати Конґресу прийняли закон про визнання за жидами у Совєтському Союзі автоматичного права до приїзду до Америки, як „переслідувані за релігійний культ". Від вересня минулого року, мабуть під впливом тодішньої щораз виразнішої виборчої перемоги Джорджа Буша, ситуація змінилася. Від осени минулого року дотепер відмовлено 6,430 жидівським петентам на виїзд до Америки, як „релігійно переслідуваним". Уряд Буша стоїть на становищі, що в Совєтському Союзі перебудова Ґорбачова таки припинила давнє переслідування віруючих і практикуючих людей, однаково християн як жидів. Правда, гласність осмілила затурканих і заляканих підсовєтських людей і поруч із зростом національних рухів спротиву зріс також московський шовінізм та зріс антисемітизм. Але цей останній не має грізних проявів, як його мала царська чорна сотня. Зміна в СССР проявилася також у кращій можливості виїхати з СССР. Скористали з цього в першу чергу жиди. Докладного числа жидівських іміґрантів до ЗСА не оприлюднено, але відомо, що всі жиди, які виїздять із СССР отримують дозвіл на виїзд до Ізраїля. Однак вони мусять перейти через переходовий табір в Австрії або в Італії. І тепер у такому таборі в Італії перебуває 14,000 жидів, а 30,000 жидів зголосили аплікації на візу в американській амбасаді у Москві. 500 жидів демонстрували минулого тижня перед американською амбасадою у Москві, вимагаючи приспішення бюрократичної процедури.

Щоб дати собі раду з масою оцих аплікацій має бути побільшений склад амбасади. Проте, — як уже сказано, — президент Буш не погоджується зі становищем Конґресу. За довгою інформаційною статтею в останньому недільному числі „Ню Йорк Таймсу" — дальший приїзд жидів з СССР буде реґульований квотою і родинними зв'язками; петент мусить мати в ЗСА когось із ближчої родини.

Таке становище американського Уряду вдарить по тих жидах, які прагнуть осісти в Америці, зате буде подобатися Ізраїлеві, який завжди прагнув збільшення свого населення іміґрацією земляків із закордону. Але ті, які вже осіли в Америці чи інших вільних країнах, не квапились і не квапляться переїздити до Ізраїля, де кожного жде не тільки почесть автоматично стати державним громадянином, але і важка, здебільшого фізична праця. Скільки жидівських людей прибуло до Америки від часу проголошення державної незалежности Ізраїля у 1948 році, зокрема скільки їх прибуло в останніх чотирьох роках, від приходу Міхаїла Ґорбачова, докладно знає Уряд іміґрації й натуралізації, Державний департамент і Секретаріят фінансів. Цей останній безпосередньо причетний до іміґрації жидів з СССР, бо кожний із них приїздив сюди на державний кошт, при чому на кожного жидівського іміґранта з СССР Америка (податники) платили по 7,000 дол. Разом видатковано на цю ціль мільйони. Обраховуючи, що ще в цьому і наступному році найменше 100,000 підсовєтських жидів захоче поселетись в Америці, Уряд ЗСА не хоче видаткувати дальші сотні мільйонів на побільшення жидівської громади у цій країні.

Ця справа цікавить і нас, українців, ще й тому, що УНСоюз через своє представництво у Вашінґтоні виявив заходи, щоб включити українців у Совєтському Союзі до категорії переслідуваних за вірність релігії. У законі, про який мова на вступі, є названі українці поруч євангеликів і жидів. Рішення Уряду змінити політику супроти масового приїзду до ЗСА жидів — проблема поширення упривілеєного статусу на українців католиків, православних чи будь-яку іншу національність і віровизнання в СССР стала неактуальною. Міркування на цю тьму пригадують „великий Ісход" українців після Другої світової війни. Українські втікачі йшли у невідоме голі-босі і були щасливі, коли знайшли пристановище в одній із демократичних країн, особливо у ЗСА і Канаді. Яка різниця між політичними еміґрантами українців та різних інших народів та жидівських еміґрантів з СССР, які приїздять до ЗСА на державний кошт, з капіталом у кишені, який дозволяє їм негайно включитися в економіку країни. Але ми не нарікаємо, нарікають тільки ті, які вважають, що їм обов'язково належать спеціяльні привілеї...

Степан Женецький

ДЕСЯТКИ РОКІВ МОСКОВСЬКОГО ФАЛЬШУ

На Заході збільшується число знатоків, які добре визнаються в національностевих справах московської комуністичної тюрми народів та висувають їх на денне світло для обзнайомлення з ними мало зорієнтованих в цих проблемах західніх державних мужів і політиків. Одним з таких добрих знавців московсько-совєтських справ і поневолених Москвою народів є американський журналіст А. М. Розентол, який у своїх статтях часто висвітлює правду про московську комуністичну імперію та про поневолені народи.

В американському найбільш впливовому щоденнику, „Ню Йорк Таймс" з 23-го серпня ц. р. надруковано знамениту його статтю про Совєтський Союз і поневолені ним народи.

А. М. Розентол починає свою статтю вірним ствердженням, що існування СССР є побудоване на історичному фальші; також на фальші побудований і Варшавський пакт.

Насправді, — пише він, — Совєтський Союз не є ні союзом, ані не є його складовими частинами республіки. Як і військовий союз між СССР і Східньою Европою, тобто комуністичними державами, не є „пактом" в жодному розумінні добровільного об'єднання між державами, як наприклад, НАТО (Північно-Атлантійський Оборонний Союз). Варшавський пакт, — пише американський журналіст, це совєтський військовий механізм, призначений до вдержування Східньої Европи в мілітарному і економічному поневоленні Москвою.

Ці справи є такі очевидні для більшости населення цієї комуністичної імперії, що для них непотрібно жодної дискусії. Для них (поневолених народів) — це свідчення їхньої історії, їх споминів, їхнього життя і їхнього терпіння. Натомість, на Заході, — пише американський журнал, — народи й уряди перекручують ці совєтські фальші на свій лад і думають, що так поступати є в їхньому інтересі. Вони замовчують правду, що Ленін перебрав і поширив московську царську імперію до велетенських розмірів у XX сторіччі. Вони рівно ж перекручують правду, що Сталін, за допомогою Гітлера, поширив цю московську імперію до кордонів Західньої Европи.

Дві важливі, історичні події в минулих кількох днях причинилися до того, що прийдеться важче закривати, чи перекручувати правду (про совєтську імперію та поневолені народи).

Першою історичною подією є те, що у Варшаві „Солідарність" створила перший законно обраний уряд з того часу, як Совєтський Союз окупував Польщу в Другій світовій війні. Президент (Ярузельський) й інші комуністичні бюрократи, які залишилися в уряді, є просто заскорузлими залишками. Якщо Міхаїл Ґорбачов дотримає слова, що не буде вмішуватися в польські справи, то наступним президентом вільної Польщі буде Лєх Валенса. І тут настав час, — пише А. Розентол, — щоб Америка перестала говорити: „Хто, ми?" Америка повинна допомогти Польщі вирватися з економічної неволі, до якої її впхали комуністи.

У Польщі немає сенсу відбудовувати обман і знищення комунізму почерез перебудову та всілякі інші видумані (Ґорбачовим — СЖ) пляни. Америка повинна використати теперішню нагоду і кинути свої гроші туди, про що вона досі тільки говорила і допомогти полякам розбудувати систему вільного ринку.

Згода Ґорбачова на вільні вибори в Польщі була комбінацією політичної відваги і необхідности. „Солідарність" — це єдина можливість врятувати Польщу з повного хаосу, що створило б для Кремля небезпечну проблему. Та одного дня „Солідарність" і Америка знайдуться перед фактом, що Варшавський пакт і його мілітарні та економічні повинності стануть великим економічним тягарем для Польщі, та що Америка мусітиме їх покривати? Але Польща матиме тоді повне право заявити, що ідея, що нібито вона приступила до Варшавського пакту, добровільно, є неправдою, та що вона має намір вийти з нього. А щоб заспокоїти страх Ґорбачова, щоб Захід не перетягнув Польщі на свій бік, Варшава повинна проголосити мілітарну невтральність під міжнародним наглядом.

Другою важливою історичною подією є те, що Москва нарешті призналася, що Гітлер і Сталін, потаємно і нелеґально, поділили перед Другою світовою війною, тайною умовою, Европу між собою, і в цей спосіб Естонія і Литва, попали під Москву. Отже сталося так, що Кремль сам допомагає знищити цю велику брехню, про неіснування „тайного договору", що її він досі закривав.

Москва все ще далі обманює, що окупація трьох балтійських країн, була, мовляв, леґальна, бо нібито злуку з Совєтським Союзом „ухвалили" їхні парляменти.

(Закінчення на стор. 3)

Кобзар

Сергійко ще не знав жодної літери, але вмів уважно слухати маму, яка, збиваючись від хвилювання, читала вірші. Вкотре на сирітську, кріпацьку долю наймички капали сльози матусі. І Сергійкові хотілося плакати, а ще від того, що сам не вміє читати. І ось, коли мами і тата не було дома, хлопчик, пригорнувши книжку до грудей, перебіг вулицю і, подужавши важку й скрипучу хвіртку, гукнув бабусю Бригадиршу (так звали її на хуторі), запросив сісти на колоду, показав на палітурку й запропонував: „Ваші і наші на роботі, давайте будемо читати вдвох. Вгадайте, бабо, які це букви?"

— Кобзар.

— Кобзар! — вигукнув Сергій.

Так „Кобзар" став Сергійкові і за букварика, і за першу прочитану ним книгу.

А як у школу Сергійко пішов, учитель Іван Васильович відразу чомусь поцікавивсь у дітей: „Із вас хто вірші напам'ять знає?"

Сергій тут же підхопивсь, виструнчився, виразно задзвеніли слова: „Кобзар! — Мені тринадцятий минало, я пас ягнята за селом..."

Й ще один день, пізніше вже, став для Сергійка особливим святом — вчитель приніс в'язаночку книжок, щоб розповсюдити їх серед школярів. Між ними була і велика, товста і важка, з тисненими рисами задумливого поета і золоченою назвою — „Кобзар". Сергійко зрозумів, що без цієї книжки він додому не піде...

... Сергій Степанович часто із шафи з книгами брав „Кобзар" і ніби вертавсь у своє дитинство, знов, ще й не торував Тарасові шляхи. Із задуми, буває, виведе меншенький Сашко і батько тоді, зашелестівши сторінками, пропонує: „Прочитай, синку, вголос".

Михайло Гура

м. Кременчук
(З газети „Молодь України ч. 161 з 20-го серпня 1989 року)

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

Стаття Алли Алової „Краще не думати" („Огонек", ч. 26 червень 1989 р.) про медичне обслуговування в Совєтському Союзі наштовхнула й мене на думку висловитися з цього приводу. Патос цієї статті... Але вибачте: в цьому разі доводиться говорити не про патос, а про відчай. Алова не просто ґоворить — вона кричить, гукає на весь світ, щоб її почули. Вона закликає навіть виходити на вулиці з гаслами, бо становище таке, що справді загрожує масовою катастрофою. Ось що вона пише:

„Мабуть, це дико й аморально, що ми звикли... І відкриті переломи, і приховані нітрати, і весь наш нудотний побут — це все ж таки життя. Але невже ж ми так само тихо й покірно звикнемо до смерті?" І далі: „Що ж, правильно обуряться читачі: ви, товаришу журналіст, також не вийшли з гаслом на вулицю. Покищо не вийшла. Але зрозуміла твердо: більше я так жити не хочу".

Алова пише про зараження дітей вірусом СНІДу в Елісті, Волгограді, Ростові. Це сотні непорочно чистих істот, яких приречено на смертні муки тільки тому, що совєтська медицина й досі не має одноразових шприців. Більше того: навіть не збирається їх мати в майбутньому, бо ніхто не розглядає питання про побудову поточних ліній для їхнього виробництва. А щоб купувати за кордоном — бракує валюти. Відомо ж бо, що її вже й на хліб не вистачає. І ось яка вимальовується перспектива: за таких умов у двотисячному році з'явиться 15 мільйонів заражених вірусом СНІДу. Страшно навіть подумати! Смертників майже стільки, скільки в Совєтському Союзі забрала Друга світова війна.

Що ж думає з цього приводу Міністерство охорони здоров'я? Заступник міністра Андрусєв на це відповідає буквально так: „У нас багато чого не вистачає, але це в жодному разі не знімає відповідальності з медпрацівників". Бюрократ від медицини в розмові з Аловою кілька разів повторив цю обурливу сентенцію. І водночас погоджується, що стерилізація практично не ґарантує від зараження.

Цікаво, кого зробить відповідальним міністер торгівлі, коли в Совєтському Союзі не можна буде купити навіть хліба? За логікою Андрусєва голодна черга має накинутися на продавця й розірвати його на шмаття.

Нещодавно мені довелося полежати кілька днів у американському шпиталі. Я потрапив до госпіталю тому, що в совєтських концтаборах ретельні „правоохоронці", як вони себе називають, вичавили в мене аж дві грижі. Але ж прошу зважити ось на що: в концтабір я потрапив з інвалідністю другої групи — іще в сорок першому під Ленінградом розривною кулею мені ушкоджено спинний хребет. проте відомий уральський кат підполковник Фьодоров висловився так: „Сьогодні ви не інвалід війни, а державний злочинець. Право на фронтову інвалідність ви втратили". І мене зробили землекопом. Я перекидав лопатою й перевіз тачкою сотні тонн землі. Саме на цій рабській праці я й здобув дві грижі.

Після операції мене привезли в палату з крапельницею. Коли ж вона відслужила, її тут же, на моїх очах, викинули в спеціяльний контейнер. Мені робили уколи — і кожного разу викидали використаний шприц. Американські медики вставляють термометр не під пахву, а в рот. Власне, це навіть не термометр, а датчик. Його потім тут же викидають і беруть новий. Сам термометр — це портативний електронний прилад.

Та що там термометр! Вся медична апаратура заснована на останніх досягненнях екектроніки. Вона дозволяє американським лікарям обстежити кожну твою клітину, кожен нерв — не кажучи вже про такі органи, як нирки, печінка, серце.

Я пригадав, у яких жахливих умовах робили мені надзвичайно складну операцію в мордовській концтабірній лікарні. На операційному столі я втратив багато крові, а запасу донорської крові в лікарні не виявилось. Це вже була дванадцята година ночі. Мене з розтятим черевом покинули на операційному столі й почали шукати донорів серед зеків-уголовників. Як на гріх, я маю першу групу крові, яка підходить усім, а мені — тільки перша. Побачивши, що я можу померти, зважилися розбудити колонію і оголосити по радіо: „Хто має першу групу крові — на вахту!" Прийшов вісімнадцятилітній мордвин Коля і дав мені свою кров. Уранці лікар, який робив операцію, вдоволено поплескав по моїй щоці: „А ви — міцний мужик. Ми вже думали, що ви не виживете". Я попросив прислати до мене мого рятівника Колю..

Розбудили по тривозі концтабір, щоб знайти донора — це, звісно, подія надзвичайна. Безумовно, вони б цього не зробили, якби про мене менше дбав буржуазний Захід.

Та чого вимагати від концтабірної медицини, коли мій приятель загинув у київській лікарні після операції апендициту. Загинув тому, що вночі не міг докликатися санітарки — йому потрібне було судно. Післяопераційний хворий змушений був піднятися з ліжка й дибати в туалет. По дорозі впав, бо в нього розірвалися внутрішні шви. І ніхто не подав йому допомоги аж до наступного дня. Чому ж так сталося? А тому, що санітарки, як правило, працюють на двох службах — їм платять так мало, що з однієї зарплати неможливо прожити. Отож уночі вони сплять.

Дорогі земляки! Я не маю морального права закликати, щоб ви з прапорами й гаслами виходили на демонстрації. Але приєднатися до кореспондента „Огонька", напевно, маю право.

Куток Братської Діяльности

Братські зайняття на вересень

Остання стаття подала нам декілька думок і плянів у зв'язку з імпрезами на серпень і вересень. Ми дискутували над їхньою важливістю і потребою серед відділів та округ. Не було потреби представляти точно всіх можливих зайнять для здобування фондів на добрі цілі, тому що маємо довір'я до здібностей кожного Відділу видумати і перевести найкраще їм підхожу імпрезу. Як говорить пословиця: Де є воля, там також знайдеться спосіб".

Недавно я був на річному фестивалі, що його влаштувала Філядельфійська Округа УНСоюзу в містечку Горшам, Па. У цей день Округа теж святкувала 95-ліття УНСоюзу і вшанувала союзовців за братерську і організаційну працю. Прибуло там багато гостей; на них чекала розвага і забава. Також велися зайняття з наміром здобуття фондів. Управі Філядельфійської Округи належиться похвала за влаштування цього фестивалю. Радимо іншим Округам взяти приклад.

***

Літо кінчається. Хочемо пригадати усім, що після великого вікенду Дня Праці, наша оселя Союзівка є далі відчинена для гостей. Ми запрошуємо наших членів та читачів замовляти собі місця на вересень-жовтень і скористати із гарної погоди, приємного оточення, відпруженої атмосфери та післясезонових цін. Властиво, Союзівка, відкрита цілий рік. Отже зателефонуйте на число: (914) 626-5641.

***

Головна Канцелярія УНСоюзу просить союзові відділи, особливо із південної частини стейту Ню Йорку, східньої Пенсилванії, Ню Джерзі, Делавер і Конектикат допомогти великою присутністю на Ювілейному концерті. Нюйоркський концерт відзначить 95-річчя УНСоюзу як також 40-ліття нюйоркського хору „Думка". Концерт відбудеться в неділю 17-го вересня ц. р., у Лінкольн Центрі в Ню Йорку. Дальші інформації можна знайти в оголошеннях про концерт у „Свободі" та „Українському Тижневику".

Коли ми згадуємо „Думку", то, звичайно, думаємо, про хор. Але властиво вокально-музичне товариство „Думка" — це більше як лиш хор. Через 40 років свого існування у цьому товаристві творились різні музично-виконавчі групи, як чоловічий хор, симфонічна оркестра, жіночий хор, дитячий хор „Молода Думка", квартети-ревелерси, як також теперішні — жіночий ансамбль і мішаний хор.

Запрошуємо усіх союзовців, членів і читачів, прибути на цей концерт. Своєю присутністю ми підтримуємо УНСоюз і хор „Думку", вшануємо їх з нагоди їхніх ювілеїв.

Андрій Воробець

Координатор братської діяльности

Вступайте в члени УНС

Микола Мушинка

БУДІВНИК ЦЕРКОВ У МИХАЛІВЦЯХ ТА НИЖНЬОМУ КОМАРНИКУ

(До 95-річчя з дня народження Володимира Січинського)

II.

У 20-их 30-их роках Січинський видав у Празі кілька підручників для вищих шкіл. З цих на особливу увагу заслуговують: „Конспекти історії всесвітнього мистецтва" (1925-28), „Стилі", „Архітектура старокнязівської доби X-XIII стол." (1928), „Нариси з історії українського граверства" (1932), „Вступ до українського краєзнавства" (1937) та інші. Ці підручники не втратили свого значення і по цей день.

Велике значення для мистецтвознавства має його прекрасно оформлений і виданий альбом з 36-ма таблицями і 300 малюнками „Monumenta Architecturae Ukrainae" (Прага, 1940).

Він є автором ґрунтовних розвідок про визначних українських малярів: Т. Г. Шевченка, Г. Левицького, П. Ковжуна, О. Новаківського, Ю. Нарбута, М. Ярошенко, К. Щироцького, Р. Лісовського, С. Зарицької, В. Касіяна, М. Бутовича, Л. Тарасевича, О. Тарасевича, О. Лятуринську, М. Дольницьку тощо. Писав він і про українські вишивки, писанки, орнаменти, народну скульпруту, кераміку, декоративне мистецтво, народні меблі тощо.

З науковими доповідями він виступав на багатьох наукових конґресах та конференціях. Наприклад, на Першому загальнослов'янському з'їзді географів та етнографів у Празі 1924 р. він зачитав доповідь „Українське дерев'яне будівництво і методи його дослідження". На Другому славістичному з'їзді у Кракові 1927 року — доповідь „Етруський дім і гуцульський осередок". На Першому міжнародному конґресі народного мистецтва у Парижі 1928 року Січинський виступив з доповідю „Генеза та еволюція форм українських дерев'яних церков". В „Нарисі з історії української промисловості" (Львів, 1938) він розглянув історію економічної думки на Україні.

У 1927 році йому надано звання доктора філософії, у 1940 він став доцентом, а 1942 року, професором катедри історії мистецтва Празького університету. Одночасно він був професором Української академії пластичного мистецтва у Празі. Позаштатно викладав мистецтвознавство і в Українській господарській академії у Подєбрадах. Був одним із засновників Асоціяції незалежних українських мистців у Львові (разом з П. Ковжуном).

У 1938 році В. Січинський видав у Львові капітальну працю „Чужинці про Україну", в якій зібрав описи подорожей по Україні чужинців від IX до XIX сторіч. В основному це були арабські, візантійські, італійські та інші західньоевропейські посли, дипломати та вчені, які відвідали Україну, здебільшого були захоплені цією країною і ділилися враженнями із своїми співвітчизниками. Про популярність книжки свідчить факт, що досі вона вийшла у сімох виданнях.

Дальша знаменита праця В. Січинського, це монографія „Drevene stavby v Karpatske oblasti" („Дерев'яні будови у Карпатському реґіоні), видана Слов'янським інститутом у Празі 1940 році. В ній вперше у карпатознавстві на широкому фактичному матеріялі розглянуто питання історії дослідження генези, клясифікації, техніки будівництва та географічного поширення церковної та світської дерев'яної архітектури. Багато місця в монографії відведено дослідженню народної архітектури українців Пряшівщини, головним чином, Маковиці. І ця праця зустрілася з дуже прихильною оцінкою фахової преси і досі є головним джерелом для пізнання народної архітектури карпатського реґіону.

У 1944 році в Празі появилися монументальна праця В. Січинського „Українське ужиткове мистецтво" та альбом „Українська культура". Остання праця значною мірою спричинилася до популяризації пам'ятників української культури у світі.

У 30-их роках В. Січинський дуже рішуче виступив проти безглуздого руйнування щедеврів церковної архітектури на Україні. Цій темі він присвятив цілу серію ґрунтовних статей. Хоч ці статті не припинили руйнування церков у рамках т.зв. боротьби з релігією, все ж таки вони звернули увагу світової громадськости на вандальське ставлення до шедеврів загальнолюдської культури.

Поряд з науково-дослідною працею він весь час займався архітектурою. За його проєктами було побудовано багато церков, шкільних будинків, будинків культури, житлових будинків, дач, нагробних пам'ятників тощо.

Як мистець-графік він оформив понад сімдесят власних і чужих книжок різних жанрів: прози, поезії, наукової та мистецької літератури.

У жовтні 1944 року Січинського арештувало празьке ґестапо за участь у підпільній антинацистській організації. Після тортур на празькому Панкраці його запроторено у берлінську в'язницю, з якої він вийшов у березні 1945 року з міцно підірваним здоров'ям.

Після визволення він певний час жив у Німеччині, потім переселився у З'єднані Стейти Америки, і надалі продовжуючи науково-дослідну та художню роботу.

Він і надалі був професором Українського вільного університету, був членом Наукового товариства ім. Шевченка, активно співпрацював з Українською Академією наук, церковними та мистецькими організаціями. Користався він великим авторитетом не лише серед української громади, але й в наукових та мистецьких колах цілого світу.

І в З'єднаних Стейтах Америки він продовжував працювати в різних ділянках науки та мистецтва. За його проєктами було побудовано кілька церков, між ними п'ятибанна православна церква у Вінніпеґу, Українська католицька церква в Порто-Уніон у Бразилії, церкви у Виппані біля Ню Йорку, канадському Монтреалі тощо. Крім того, він створив цілу низку нагробних пам'ятників: Ю. Фесенку в Атаффенбурзі, А. Животку, там же, І. Макухові в Зальцбурзі, К. Гриневич — в Берхтесґадені. У 1951 році за його проєктами було оформлено інтер'єр Римо-католицької катедральної церкви Нюарку тощо.

Січинському належить і багато екслібрисів, фірмових знаків, монограмів видавництв, організацій, товариств, корпорацій. Йому належить оформлення журналів „Вісник", „Крила", „Волинь", книжкових обкладинок тощо.

З історичних праць найбільше значення має його монографія „Іван Мазепа — людина і меценат" (Філядельфія 1951), яка є найвизначнішою працею про українського гетьмана, тільки недавно на Україні реабілітованого.

У 1957 році появилися перші два томи його систе-

(Закінчення на стор. 3)

Будівник...

Закінчення зі стор. 2.

матичної шеститомної „Історії українського мистецтва". Дальші томи він, на жаль, не встиг видати.

Незакінченою залишилася і його величезна праця „Словник українських мистців", що охоплює біля 4,000 гасел.

Постійні життєві турботи неймовірна працьовитість та перебування у в'язниці ґестапа не могли не відбитися на фізичному і психічному здоров'ї В. Січинського. Захворівши, він довго лікувався, однак хвороба була міцнішою і у 1962 році вирвала його з-поміж живих на 68-му році життя. Спадщина Січинського і досі чекає на свого дослідника. Якби були перевидані хоча би основні його твори, що сьогодні є вже бібліографічною рідкістю та видані ті, що залишаються в рукописах, потім постать В. Січинського представили би перед нами ще у яскравішому світлі.

* * *

Вже із короткого огляду життя і діяльности В. Січинського бачимо, що він був всебічно обдарованою людиною, вченим і мистцем, що працював у багатьох ділянках науки і мистецтва.

Можна повністю погодитися з висновком Івана Кейвана, який в монографії „Володимир Січинський — архітект, мистець-графік, мистецтвознавець та дослідник" (Торонто, 1957) написав: „Володимир Січинський — це унікальна постать на тлі української культури останніх десятиріч. Завдяки зрівноваженим талантам, муравлиній працьовитості й витривалості, а при цьому теж скромності, Січинський зробив дуже багато для української справи... Без жадоби слави та спеціяльного визнання для себе, він творить речі необхідні для нашої духовности, і, вживши слів Івана Франка, є отим Великим Мулярем, що залатує діри в нашій національній будівлі". Я би від себе додав: В. Січинський не лише „залатував діри", але й на високому професійному рівні реставрував ці будівлі, представляючи їх сучасникам у первісній красі та силі.

ТИСЯЧІ РОБІТНИЦЬ текстильних фабрик вийшли на демонстрацію в столиці Македонії Скоп'є, Югославія. Вони вимагають поліпшення забезпечення харчами і підвищення платні.

Союзівка...

(Закінчення зі стор. 1)

Цього вечора до танців на терасі і на залі приграли оркестри „Темпо" і „Веселі часи".

Зовсім відмінною була програма в неділю увечорі. Вона була всеціло присвячена 50-літтю народження і 10-літтю смерти композитора Володимира Івасюка.

Дует в особах Дарка і Славко, під акомпаньямент на стрічку награної музики, — до речі, дещо за голосний, як це зауважили гості, зокрема в перших рядах, - виконали чотири пісні В. Івасюка, „Срібне коло", „Відлуння твоїх кроків", „Мальви" і „Пісня буде поміж нас".

Пречудними хореографічними композиціями маестро Роми Прийми-Богачевської до музики В. Івасюка у виконанні Софії Ротару, танцювальний ансамбль „Сизокрилі" вшанував пам'ять українського композитора, який, хоч передчасно і трагічно загинув, започаткував нову еру в українській популярній музиці.

У антракті Оля Ходоба, конферансьє Союзівки в другій половині сезону, виконала три пісні на бандурі, а на закінчення „Сизокрилі" вивели на сцені прегарного „Гопака".

Згадуючи про УНСоюз, якому заля попереднього вечора відспівала „Многолітствіє" з нагоди 95-ліття, О.Ходоба подала кілька цікавих фрагментів з його історії, і представила присутніх на залі членів його Головного Уряду: головного предсідника д-ра Івана Флиса, головного касира Уляну Дячук, головних радних Володимира Кваса, Евгена Іванціва і Аліка Худолія, почесних членів Марію Душник і Анну Гарас, колишнього довголітнього головного предсідника Йосипа Лисогора, управителя оселі Івана Флиса, мол., та головного редактора „Свободи" Зенона Снилика.

У понеділок в передполудневих годинах закінчувались тенісові змагання, а в пополудневих годинах голосні трубки з від'їжджаючих автомобілів, що котились вниз до головних доріг, з жалем сповіщали що 36-ий сезонн на Союзівці закінчується. Але деякі з гостей ще проходжувались по Союзівці, під претекстом, що у вечірніх годинах буде менше автомобілів на шосе, а фактично бажаючи ще на годину-дві продовжити своє перебування на улюбленій ними оселі. Але щораз довші тіні високих смерек підказували, що час вибиратись домів.

„Сизокрилі" у „Червоній руті".

Дарка і Славко співають пісні В. Івасюка.

Стилізований танок до пісні В. Івасюка „Мальви".

О.Шкафаровська-Рудик рецитує „Петруся" Т. Шевченка.

О. Ходоба, крім ведення програмами, чарувала публіку своєю гарною грою на бандурі і співом.

Маґік Дж. Керол вчить трюка В. Кваса.

СОВЄТСЬКІ ГАЗЕТИ „Правда" і „Московская Правда" повідомили про підписання попередньої умови, згідно з якою у Москві на початку наступного року будуть відкриті дві крамниці всесвітньовідомої американської компанії „Блумінгдейл". Газети нічого не повідомляють про товари крамниць, ні про те, чи будуть вони продаватися за карбованці, чи за чужинецьку валюту.

Десятки...

(Закінчення зі стор. 2)

Ще одна цікава подія: з приводу розвалу московсько-совєтської економіки, балтійські країни правдоподібно, одержать господарську самоуправу. Рівно ж інші поневолені народи, які попали під панування Кремля ще за царських часів, починають домагатися своїх національних прав, між ними: Грузія, Вірменія, Україна, Узбекістан, Татарія. А. Розентол подає, що представники цих національностей і етнічних груп зібралися цього року, весною, в Парижі, Франція, і заснували політичний рух, який названо, Демократія і Незалежність, проголосивши маніфест, в якому домагаються самоуправи.

На жаль, — пише цей американський журналіст, — ці наради притягнули мало уваги західнього світу. Їх Захід потрактував з цинізмом, і мало уваги звернув на їхню боротьбу, на їхню майбутність. Що ж вірно, — з ноткою розчарування пише А. Розентол, — сильні єднаються з сильними. Західні потуги підтримують Ґорбачова, і боячись анархії, намагаються піддержувати хиткі стіни імперії, що валяться довкола нього. Але по цілій московській комуністичній тюрмі народів, національності і етнічні групи, що їх поневолили царі, Ленін і Сталін, домагаються національних прав. Люди, які донедавна сиділи в совєтських концтаборах, мерзли в холодних ізоляторах-одиночках, тепер домагаються своїх прав у балтійських парляментах. Чому ми, тобто Америка, — питає цей великий прихильник поневолених народів, — відмовляємося допомогти їм у боротьбі за їхні права і свободу? Для Ґорбачова і для Заходу, — закінчує А. М. Розентол цю свою цікаву статтю — визнати важливість їхніх домагань свободи, саме може запобігти анархії, — але щоб це не сталося запізно!

Така прихильна до поневолених народів стаття нечасто появляється на сторінках великої американської преси і за неї, її авторові А. М. Розентолові, поневолені народи, вдячні.

Делеґація...

(Закінчення зі стор. 1)

дає СССР. Але остаточна дата цих відвідин покищо не устійнена. „Однак, заявив Дж. Кларк, дуже можливо, що питання Української Католицької Церкви буде вирішене в листопаді ц.р. у часі відвідин М. Горбачова Папи Івана Павла II.

Нав'язуючи до того, Ю. Шимко висловив побажання, що б у групі, яка їхатиме разом з прем'єр-міністром Малруні був включений президент Комітету Українців Канади д-р Дмитро Ціпівник, а також дватри журналісти від української преси. В той же сам час, говори Ю. Шимко, прем'єр-міністер повинен обов'язково відвідати Київ й Львів в Україні, так як це зробив був колись прем'єр-міністер П. Трудо, а останньо президент Франції Міттеран. Це дуже важливе там для населення України як і для канадських українців.

Дж. Кларк заявив, що всі ці побажання візьме до уваги, а відносно журналіста від української громади, то це можна зробити, якщо українська преса покриє кошти його подорожі.

В. Верега заторкнув важливе питання, а саме, як виглядає справа з відкриттям канадського консуляту в Україні, якого вже так довго очікує українська громадськість. Міністер Кларк заявив, що це пов'язане з бюджетом Канади, який під сучасну пору є обмежений. На цьому питанні вив'язалася ширша дискусія, яку закінчив Дж. Кларк заявою, що „сьогодні, в місяці серпні, я не можу нічого конкретного обіцяти, але ми будемо цю справу ще обговорювати і візьмемо ваші думки до уваги".

Дж. Кларк прийняв делеґацію СКВУ в асисті високих урядовців Відділу Східньої Европи й СССР Пеґбі Мепсон, асистента Роберта Печке і парляментарного асистента посла Патріка Боєра.

Перший український дім для старших громадян у Каліфорнії

Українська православна церква св. Володимира в місті Лос Анджелес, Каліфорнія, є в процесі будови дому для старших громадян на 50 мешкань, який має бути викінчений в кінці цього року.

Будова такого дому для старших була ідеєю бл. п. отця Петра Маєвського 43 роки тому, з самих початків заснування парафії. Протягом цих років парафія скуповувала сусідні будинки, які давали додатковий прибуток до жертвенности парафіян. На жаль, о. Петро упокоївсь, не дочекавшись здійснення мрії.

Парафіяльна управа під керівництвом брата Івана Паркера, взялася завершити ідею дому. Знесено старі будови, спресовано ґрунт під фундамент, заанґажовано архітекта — брата Юрія Куриленка (за його архітектурою було збудовано церкву 27 років тому). Після довших приготувань та залагодження дозволів у міському будівельному відділі, підписано контракт з фірмою Юнівел Корпорейшен. Будова почалася в січні ц.р.

Фасад дому є до протилежної вулиці позад церкви, залі й малого парку. Кошт будови буде понад 2.5 мільйона долярів. Земля варта додаткових два мільйони. Взято позичку на будову в сумі двох мільйонів долярів від Української Федеральної Кредитівки в Чикаго. Забезпечено позичку через два джерела: земля, на якій будується дім, та закладено нерухоме майно десятьма родинами. Дім будується на зразок кондомініюму, навколо двору з деревами, квітами й купальні в каліфорнійському стилі.

Блянки для зацікавлених мешканням можемо вислати на домагання. Звертатись:

Ukrainian Orthodox Church of St. Vladimir, 4025 Melrose Avenue, Los Angeles, CA 90029, Phone: (213) 665-7604. Передумови є такі: 62 роки й більше віком; українського походження; християнського віровизнання. В подружжі одна особа має відповідати вищезгаданим вимогам.

Будівельний Комітет

Так виглядатиме перший у Каліфорнії український дім для старших.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — „Академіко" СК — 0:5

Згідно з нашими передбаченнями, до фіналу за перше місце літнього турніру дійшли німецькі дружини, організатори „Юніон Ленцерс". Найвищі нагороди німецької фірми „Гакер-Пшор" опинилися в руках німецького клюбу. У кваліфікаційній зустрічі за перше місце підгрупи „А", „Ленцерс" здобув потрібний ґоль з іншим німецьким клюбом „Кляркставн" і цим самим витиснув „Ч. Січ" на друге місце. Фінальні зустрічі за перші чотири місця відбулися у п'ятницю, 18-го серпня ц.р. на площі Фарчерс Ґров.

У перших змаганнях за 3-4-те місця мали зустрітися „Академіко" і „Ч. Січ". Змагання відбулися, але в них взяла участь тільки шістка футболістів „Ч. Січі", тому що з другою шісткою не з'явився на площу тренер дружини Євген Чижович, який провадить свій футбольний табір у Вест Лонг Бренч, Н.Дж. У висліді цього досить неприємного факту присутні футболісти „Ч. Січі" дістали дозвіл від проводу турніру включити кількох чужих змагунів для того тільки, щоб відбулася гра. Очевидно в такому стані ця дружина не могла розраховувати на успіх і, врештою, зазнала високої поразки — 0:5.

Це вперше за довгі роки, в яких наші футболісти беруть участь у цьому популярному футбольному турнірі, стався такий неприємний для нашої футбольної ланки та симпатиків дружини випадок.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

В Києві відбувся міжнародний футбольний турнір

13-14 серпня ц.р. на центральному стадіоні в столиці України, Києві, відбувся міжнародний футбольний турнір, що його вперше в історії організував тепер незалежний футбольний клюб „Динамо". В цьому турнірі взяли участь: „Рома" з Італії, „Флюмініс" і „Бангу" з Бразилії, як теж дружина господарів київське „Динамо". Першого дня „Флюмініс" переміг „Рому" — 1:0, а „Бангу" подолав „Динамо" — 4:3. Другого дня змагання за третє місце виграла „Рома" з українськими футболістами вислідом 2:1. Зустріч за перше-друге місця між „Флюмініс" і „Бангу" закінчилася сухим вислідом — 0:0. Були заряджені карні стріли і кращими виявилися „Флюмініс", які здобули перемогу — 4:2.

Висліди змагань українських клюбів

Продовжуються ігри за першенства вищої і нижчих ліґ імперії. Дві зустрічі за чемпіонат вищої ліґи відбув „Металіст" Харків, який закінчив ремісом 0:0 з київським „Динамо" і після цього вислідом 1:1 з литовським клюбом „Жальгіріс". Останній в показнику табелі ігор займає тепер друге місце (28 точок), після московського „Спартака" (33 т.).

Дніпропетровське „Дніпро" після перемоги у Вірменії з „Араратом" 4:2 займає третє місце (теж 28 т.). Київське „Динамо" з 24-ма точками покищо опинилося на п'ятому місці, харківський „Металіст" на шостому (23), одеський „Чорноморець" на восьмому (22) і донецький „Шахтар" на 14-му місці (15 т.).

Львівські „Карпати", що мають в наступному році відвідати ЗСА, завзято борються у п'ятій зоні СССР (ІІ-га ліґа). Останньо ця львівська дружина втратила кількох визначних футболістів, що їх цілево „покликали" до окупаційної армії і вони тепер виступають у футбольному клюбі армії „СКА" Львів. На їх місце провід „Карпат" впровадив молодих футболістів з інших українських клюбів і, як виглядає, вони успішно заступили вибулих змагунів.

У зустрічі з брянським „Динамо", що в показнику табелі займають друге місце, „Карпати" здобули перемогу і цим самим наблизилися до лідерів ліґи.

У чергових змаганнях зі „Спартаком" львівські футболісти виграли 4:0. В показнику табелі ігор веде „Текстильник" (40 точок), брянське „Динамо" на другому місці (35) і „Карпати" (34).

В ІІ-ій лізі шостої зони СССР, в якій змагаються виключно українські клюби, веде луцька „Волинь", маючи досі на своєму конті 49 точок. В цій лізі виступає усіх 27 футбольних клюбів. Друге місце після „Волині" займає тернопільська „Нива" (46 т.). У травні цього року „Нива" стала самостійним футбольним клюбом. Футбольний клюб „Нива" в Тернополі почав свої виступи в 1959 році. В 1987 році „Нава" здобула віцечемпіонат України. Барви клюбу — жовто-зелені. Президентом клюбу нині є Володимир Аксьонов, віцепрезидент Микола Павліченко, головний тренер Олександер Павленко, фінансовий секретар Зеновій Колодій.

У складі дружини виступають: О. Пироженко, І. Цісельський, І. Покидько, Р. Мацюпа, І. Сороцький, І. Біскуп, В. Рудницький, А. Назаренко, В. Венгренович, В. Сухенко, О. Швець, П. Прядун, І. Яворський, О. Білоус, Д. Дідух, Б. Антонів, М. Куриляк. Другим тренером є Д. Бабінчук.

У випадку, якщо в 1991 році відбудеться турне футбольної збірної українців ЗСА в Україну, згідно із переговорами між УСВТ „Чорноморська Січ" і ФК „Карпати" Львів, одні із змагань саме мають пройти на Тернопільському центральному стадіоні з ФК „Нива". На початку серпня ц.р. в Тернополі вже відбулася зустріч члена Управи УСВТ „Ч. Січ" з проводом ФК „Нива", в якій, між іншим, була порушена справа таких змагань.

(от)

Запрошуємо всіх до нашої школи!

Духовенство, вчителі та учні школи імени Т. Шевченка при українському православному соборі св. Володимира у Пармі, Огайо.

Школа ім. Т. Шевченка при українському православному соборі св. Володимира в Пармі, Огайо, розпочинає 1989-1990 навчальний рік в суботу, 9-го вересня, о год. 8:45 ранку.

Школа при соборі вже багато років провадить успішну працю. Багато випускників школи продовжують працювати для добра української громади, як учителі в українських школах, декілька учителюють в школі ім. Т. Шевченка.

В минулому після закінчення школи майже всі учні приступали до іспитів при місцевих Борд оф Едукейшен і отримували університетські кредити. При школі є дитячий садок, куди приймають дітей від третього року життя, підготовча кляса і 11 звичайних кляс. Крім українознавчих предметів в програму входять навчання релігії та церковного і народного співу. З огляду на те, що багато дітей приходять до школи без знання української мови, існують спеціяльні кляси для англомовних дітей. Навчання мови починається вже в садку при допомозі слухово-наочної методи. Існує також кляса, де навчаються української мови дорослі, переважно чужинці, одружені з українцями, або такі, яких цікавить українська мова. Слухачі цієї кляси виявляють велике захоплення українською мовою і культурою і за останні роки зробили великий поступ в навчанні. Плянується ще одна кляса для англомовних дорослих під час тижня ввечорі.

Школу відвідують учні різних віровизнань і декількох парафій Клівленду і околиць. Приїжджають учні навіть з Лорейну, який лежить 30 миль від Парми. Запис до школи буде провадитися в суботу, 9-го вересня. Всіх зацікавлених просимо звертатися на такі числа телефонів: Е. Морозинська — (216) 237-0764, С. Бушак — 886-1831, о. І. Наконечний — 885-1509.

Вікторія Бечка

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПОЖЕРТВИ НА ПОТРЕБИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

за час від 1-го вересня 1988 р. до 30-го серпня 1989 р.

$25,000.00 — Наталія Андрусів — Фундація на стипендії ім. мистця Петра Андрусева.

$20,987.18 — Василь Олейко із завіщання

$20,499.36 — Ксеня Калмук із завіщання на літературно-видавничий фонд

$20,000.00 — інж. Євген й Ірина Мельники із попередніми 3,460 разом 23,460.00

$10,000.00 — д-р Константин Кебало — на видавничий фонд, із попередніми 1,300.00 разом 11,300.

$5,000.00 - д-р Остап Котик-Степанович — на фонд опрацювання архіву УСС-ів й інше, із попередніми 31,000.00, разом 36,000.00 дол.

$5,000.00 — Самопоміч в Ню Йорку, із попередніми, 5,750.00, разом 10,750.00.

$1,000.00 — Зиновія Сидорак у пам'ять мужа Володимира Сидорака

$1,000.00 — інж. Степан і Володимира Сливоцькі

$1,000.00 — Галина Утриско у пам'ять мужа д-ра Мирона Утриска.

$600.00 — Реґіональний Комітет Комарно й околиця

$500.00 — д-р Марія Кознарська у сорокріччя НТШ, Самопоміч у Філядельфії Український Комітет Тисячоліття у Каліфорнії — Кармічел, Українська Щадниця у Філядельфії, Федеральна Кредитова Кооператива СУМА у Йонкерсі, Михайло Федько із завіщання, Бувший Союзовий Дім у Чикаґо — південь, Лідія Яців у пам'ять мужа Петра Яціва

$300.00 — Самопоміч у Гартфорді — Коннектикат, Лідія Хома

$250.00 — д-р Павло й Ірина Джулі із попередніми 11.050 разом 11,300.00, Ярослав Мартинець на Фундацію при НТШ Петра Андрусева, д-р Стефан і Тамара Тимкови на видання ЕКА.

$200.00 — Остап Ґац, Дарія Дудра у пам'ять д-ра Михайла Дудри, мґр Володимир і Анна Раки, д-р Ярослав Рожанковський у пам'ять О. Смаля.

$150.00 — Іван Ґулич, полк. Іван С. Карк, Василь й Анна Натини, д-р Степан і Тамара Тимкови

$120.00 — Анатоль Тараненко

$110.00 — Український Громадський Комітет у Ст. Петерсбурґу - Фльорида.

$100.00 — мґр Володимир і Христина Баранецькі, інж. Ярослав Бігун, Христина Блазенко, д-р Богдан Бородайко, Борис Галаган, д-р Володимир і Дарія Гойдиші, д-р Ірина Н. Гребеняк, д-р Юрій Грициляк, д-р Роман й Ольга Дзядеви, д-р Едвард Жарський, д-р Богдан Коваль, Володимир Когутяк, Степан Костик, Ігор Е. Коцур, проф. Василь Лев, Станислав й Осипа Мец у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Богдан й Ольга Михайлови на публікацію ЕКА, Ольга Мусаковська, д-р Мирон і Рут Новосади, Анна Новосівська, В. Оренчук, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, інж. Іван і Галина Панчаки, д-р Володимир й Аркадія Петришини, Йосиф і Стефанія Порайки, д-р Павло і Дарія Пундії, Богдан і Марія Робаки, Марія С. Рудницька, Марія Савдик, Самопоміч у Сиракюзах, А. Скоп (Ентерпрайсес), д-р Олег Слюзар, Мирослава Тершаківець у другу річницю смерти мужа д-ра проф. Юрія А. Тершаківця, Українсько-Американська Кредитова Унія у Маямі — Фльорида.

$75.00 — Микола і Зірка Галіви, д-р Михайло й Іванна Яцухи

$70.00 — інж. Ігор і Рома Гайди

$50.00 — Володимир і Катерина Воловодюки, д-р Галина Врецьона, Анатоль Герман, д-р Борис Глинський, д-р Мирослав Грушка, Михайло Дзвінка, Лариса Долинська, д-р Володимир і Лідія Касараби, Ігор і Анізія Козаки, д-р Велько Крестуловіч у пам'ять д-ра Василя Палідвора, д-р Теодор і Любомира Крупи, Василь і Пелагія Кучкуди, д-р Михайло Лободяк, Евген й Оксана Луцькі, Оксана Мец-Ліндерґолін, Ярослав Мігайчук, д-р Леонід Мостович, д-р Лев й Оксана Мурські, Юрій і Христина Навроцькі у першу річницю смерти Тараса Грицая і Ірини Мриц, о проф. Ізидор Нагаєвський, Василь й Ольга Наконечні, д-р Стефан й Ірина Ничаї, д-р Ярослав Очередько, д-р Анна і Юрій Павлічки, Микола Прегар, д-р Мирослав і Люба Прокопи, д-р Іванна М. Ратич, Марія Романенчук у пам'ять мужа д-р Богдана Романенчука, Юрій Савицький, Самопоміч в Нюарку, Самопоміч у Пітсбурґу, д-р Марія Фішер-Слиш, Анна Слюсарчук, Василь Сосяк, д-р Степан Стецура, д-р Олександер Стрільбицький, о. Іван Ткачук, Український Громадський Комітет у Льорейні — Огайо, Українська Федеральна Кооператива у Рочестері, д-р Олекса Цибрівський, Ярослав й Ольга Чипаки, д-р Володимир і Надія Шкільники, Микола Шматолоха у пам'ять д-р Івана Олексишина (цю пожертву склали покійного сім'я і приятелі), д-р Олександер і Дарія Якубовичі.

$45.00 — Омелян Оменцінський

$40.00 — д-р Іван і Наталія Макаревич, Евстахія Мілянич.

$35.00 — д-р Андрій Мацюрак

$30.00 — Роман Болтарович, Нестор Рихтицький, Марія Савицька

$25.00 - Амерікан Колектібол, Люба Артимишин, д-р Т. Артимович, проф. Володимир Барагура, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, д-р Ярослав і Стефанія Бернадини у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, д-р Юрій Бережницький, д-р Роман Богонович, Володимир Гошовський, д-р Ярослав і Богданна Ґелета,, Зірка Дерлиця, д-р Микола Дейчаківський, Роман Домбчевський, Марія Душник, Стефанія Ермолович, Галина Єфремова, Ігор Загайкевич, Роман З. Запутович, інж. Евген й Евгенія Івашкови, Ольга Карван, д-р Іван Кіндрат, Ярослав й Іванна Клими, Нестор Когут, д-р Дмитро Коструб'як, Федір Костюк, Аркадія Коцибала, Юліян Крижановський, Теодор Кулинич, Оксана Левицька у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Адам і Стефанія Лісикевичі, Дмитро Лясевич, Анна Маркевич, Ярослав Матковський, Рената Шаран-Олеарчук у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, д-р Йосиф Оришкевич, Микола М. Палій на публікації в англійській мові, Марія Підгородецька, д-р Федір П. Правак, Сергій Сахарук, Нона Сочинська, Союз Українок Америки Відділ 82, у Ню Йорку, Микола Стасів, д-р Іван Сумик, Омелян Суховерський, Богдан, і Христина Турченюки у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Марія Харамбура, Вячеслав Цетенко, Богдан Шепелявий, д-р Олександер Школьник, Орест Р. Щеснюк

$20.00 — Ілля Борис, д-р Роман Борковський, Микола Бодель, Петро Вигінний, Володимир Волчук, Пилип Гайда, Сильвестер Костик, Іван Кузьо, Володимир Кручовий, Михайло Лозинський, Володимир Лучков, д-р Мирослав Мичковський, Зиновія Мосійчук, Любомира Огаренко, інж. Леонід і Валентина Пахолюки, Ірина Пашковська, інж. Богдан Пашковський, Любомира Пежанська, інж. Олександер Пришляк, д-р Теодор Самотулка, Юрій Свищук, інж. Іван і Дарія Скіри, д-р Микола Степаненко, о. Іван Тилявський, Іван Черешня, М. Яросевич, Марта Л. Ярош

$15.00 — Ольга Боднарчук у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Семен Гасяк, Василь Гуцуляк, Василь Еванців, Микола Лаврин, Петро Лещишин, Ева Ліскевич, Роман А. Мельник, д-р Володимир Пушкар у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Роман Ромах, Микола Черевайко, Стефан Чорний, Василь Шуйка

$13.00 — мґр Юліян Бачинський

$10.00 — Іван Бабій, проф. Володимир Барагура, Михайло Біда, Ярослав Білинський у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Марія Боднарук, Мирон Болюх, Петро Бойчук, Павло Бреславець, Андрій Бульба, Микола Бульба, д-р Олег Волянський, Андрій Гичко, Андрій Гриник, Анатоль Демус, Богдан Дем'янчук, Іван Дзівак, Михайло Злидений, Владика Василь Іващук, Богдан Кондра, Володимир Ґ. Корінь, Микола Корінець, Петро Костечко, інж. Микола Курчак, Віра Левицька, Ольга Лукасевич у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Йосиф і Віра Михальчики у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Степан Місіло, Василь Надраґа, Оксана Поритко у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Роман Раковський, Марія Рейнарович, Степан Сідлярчук, Олекса Скробко, д-р Євген Стецьків, Мирон і Лідія Федорови, Орест Чапельський, Марія Ченстух, з родиною у пам'ять д-ра Богдана Романенчука, Олексій Шевченко, Любомира Шеремета, Ольга Ярема,

$5.00 — Василь Багрій, Мирослав Климко, Федір Корсунь, Петро Мегик, Любомир Міз, Степан Пилипчак, Вячеслав Сенютович.

Усім Вельмишановним, Дорогим і Щедрим Жертводавцям висловлюємо щиру подяку за пам'ять, зрозуміння і пожертви на вдержання незалежної української науки у вільному світі.

Управа НТШ